

Nieuwsbrief Hospice Dôme Amersfoort

nr. 051 - december 2022

Educatiecentrum Hospice Dôme

Het vernieuwde Educatiecentrum is volop in gebruik! Voor vergaderingen, overleggen, scholingen en ook om gewoon rustig een paar uurtjes te werken. Wat fijn is het toch dat alle benodigde voorzieningen voor handen zijn. Er hoeft niet meer te worden gesleept met kopjes en thermoskannen van boven. En voor de afwas is er een vaatwasser in gebouwd in het keukenblokje. En de sfeer is goed, de kleuren en aankleding van de ruimte dragen bij aan een warme en prettige omgeving waar het goed toeven is.

De afgelopen maand zijn er een paar externe groepen bij ons op bezoek geweest: een groep Tsjechische studenten, twee groepen leerling-verpleegkundigen van het Hoornbeek College en een groepje jongeren van de Bergkerk. We mochten vertellen wat het hospice is en wat werken in de palliatieve zorg inhoudt. Met de laatste groep was er een mooi gesprek over 'herinneren, sterven, rouw en gemis'. De vraag "bitterballen of cake op je uitvaart" gaf genoeg gesprekstof. Vaak hebben mensen een somber beeld van wat we doen in Dôme. Wel mooi om

dan te vertellen dat er ook veel gelachen wordt. En wat we doen om het de gasten zo aangenaam mogelijk te maken. Ook vertellen we hoe we onze gasten en hun naasten begeleiden in de laatste levensfase.

De quote "Leven toevoegen aan de dagen in plaats van dagen aan het leven" is daarbij veelzeggend.

Christa Eigenraam
Verpleegkundige met aandachtsveld
Educatiecentrum

VOORWOORD

Wendelien van Oostrom
Directeur-bestuurder

2022 was een heel bijzonder jaar voor Hospice Dôme. In de zomermaanden vond een renovatie en restyling plaats en mochten we onze gasten tijdelijk in het Meander Medisch Centrum verzorgen.

We hebben gedurende deze periode alleen maar betrokkenheid en warmte mogen ontvangen zowel van de mensen die betrokken waren bij de renovatie en restyling als van onze gasten en hun naasten. Een geweldige ervaring in een drukke periode met een meer dan prachtig resultaat. Want wat zijn we trots! Graag spreek ik daarbij mijn grote waardering uit naar onze medewerkers en vrijwilligers. Zij hebben met warmte en professionaliteit in combinatie met een enorme betrokkenheid en veerkracht, de zorg onder alle omstandigheden vormgegeven.

In deze nieuwsbrief geven we aandacht aan onder andere muziek in het hospice, het multidisciplinair overleg en ons vernieuwde educatiecentrum. Wij ontvingen ook dit jaar weer een aanzienlijk bedrag aan giften en legaten. Onze hartelijke dank aan alle donateurs en aan allen die Hospice Dôme een warm hart toedragen en zich persoonlijk betrokken voelen. We zijn dankbaar voor deze bijdragen die altijd ten goede komen aan de zorg voor onze gasten of bijdragen aan de kwaliteit van de periode die zij doorbrengen in Hospice Dôme.

Ook in 2023 zal Hospice Dôme staan voor de best mogelijke palliatieve zorg, voor iedereen beschikbaar en betaalbaar, gericht op de door de gasten en naasten ervaren kwaliteit van leven en sterven.

Ik wens u veel leesplezier en wens u en de uwen gezegende feestdagen toe.

Multidisciplinair overleg in hospice Dôme

Zorg rond het levenseinde kent veel aspecten en kan heel complex zijn. De nadruk ligt daarbij al lang niet meer alleen op het lichamelijke aspect. Ook psychische, sociale en existentiële vraagstukken vormen een belangrijk onderdeel van de laatste levensfase. De last die mensen ervaren van de klachten (symptomen van de ziekte), is er vaak de oorzaak van dat er minder kwaliteit van leven ervaren wordt. Daarom is de zorg en behandeling gericht op het voorkomen of beperken van deze symptomen van groot belang.

Iedere donderdag vindt er in het hospice een Multidisciplinair Overleg (MDO) plaats. Onder leiding van de teamleider zorg worden alle gasten, die op dat moment in het hospice verblijven, besproken. We doen dit met een multidisciplinair team: de teamleider zorg, de arts, de dienstdoende verpleegkundige en zorgkundige en de geestelijk verzorger. Wanneer dat wenselijk en/of mogelijk is kunnen ook de dienstdoende vrijwilligers, de maatschappelijk werker, specialist/huisarts, eigen pastor, fysiotherapeut of muziektherapeut deelnemen aan dit overleg.

Aan het begin van ieder overleg staan we eerst stil bij de gasten die in de voorgaande week zijn overleden. Daarna worden alle gasten stuk voor stuk besproken. We maken daarbij gebruik van de methode "palliatief redeneren". Dit is een methode waarbij we systematisch de klachten die er in deze fase

spelen analyseren om zo de beste keuzes voor behandeling en zorg te kunnen maken. Daarbij staat de prioriteit van de gast altijd bovenaan. Bijvoorbeeld: er is een gast die erg veel pijn heeft. De pijnmedicatie heeft niet het effect dat we ervan verwachten. We bespreken dit in het MDO en lopen dan alle dimensies bij langs. Lichamelijk zou het kunnen zijn dat er progressie van de ziekte is waarvoor andere of hogere dosering medicatie nodig is. Maar er zijn zoveel meer aspecten die de pijn kunnen veroorzaken of verergeren (zie afbeelding).

Door met elkaar op alle dimensies de aspecten van het probleem te bespreken, kunnen we adequaat anticiperen op de problemen die zich voordoen. Hierdoor kunnen we een zo optimaal mogelijke zorg geven. Daarmee hopen we dat iedere gast een zo hoog mogelijke kwaliteit van leven en een zo draaglijk en menswaardig levenseinde mag ervaren.

Annemieke Delhaas

Teamleider zorg

18e editie Speculaasactie

Mooi om te merken dat velen onder u vragen naar de speculaas van Hospice Dôme. Dat betekent dat u deze actie een warm hart toedraagt. Dit jaar was het doel om vijftig dozen meer te verkopen dan het voorgaande jaar om zo de corona-dip een beetje achter ons te laten. En dat is gelukt! Hier zijn we superblij mee!

De bedoeling is dat via deze speculaasactie velen horen van ons Hospice en er een beetje mee bekend raken. Want als men het niet 'bij de hand' heeft, dan is een hospice voor veel mensen een *ver-van-mijn-bed show*.

Deze keer waren er ook meer mensen die meerdere dozen kochten en de pakjes weggeven aan mensen in hun omgeving en zo bereikten we de 'olievlek' die zorgt voor het vergroten van de bekendheid van het hospice in de omgeving. Fantastisch!

Dank weer aan allen die zich voor deze actie hebben ingezet door te kopen of te verkopen! Veel dank aan Bakkerij van der Meer die deze heerlijke speculaas voor de 5e keer voor ons heeft gebakken.

BLOG VANUIT HET HOSPICE

Op een drukke ochtend als deze – het rooster is nog niet af, de telefoon gaat, er moet nog een vrijwilligersvergadering geregeld worden – ontmoet ik op de gang meneer A. en raak ik met hem in gesprek.

Hij wil graag wat aanspraak merk ik. Na even doorvragen geeft hij aan dat hij graag een rondje buiten zou willen lopen. Is daar misschien tijd voor? Daar gaat het niet om, we maken er tijd voor.

Het lopen buiten gaat langzaam en voorzichtig, maar meneer A. geeft aan dat hij het fijn vindt om buiten te zijn en geniet van de frisse lucht. En daar geniet ik op mijn beurt dan weer van.

Dat soort dingen doen, even naar buiten, even een praatje, samen een kopje koffie drinken of muziek luisteren wordt vooral gedaan door onze zorgmedewerkers en vrijwilligers. Deze momenten doen er toe en geven een stuk ontspanning bij de gasten.

Met elkaar zijn we met regelmaat in gesprek over hoe we nóg meer aandacht aan onze gasten kunnen geven: wat zou iemand nog een keer willen doen of welke herinnering wil iemand misschien nog maken en wat kunnen we hen eventueel nog meer bieden. Tegelijkertijd weten we dat het er gewoon zijn ook vaak meer dan voldoende is. Het blijft zoeken en aansluiten bij de wensen van onze gasten, zij hebben immers altijd de regie!

Dorise Mulder

Coördinator vrijwilligers

Bedside Singers: zingen voor de ziel op reis

Al heel lang is muziektherapie een vast onderdeel van de aanvullende zorg in het hospice. De inzet van muziek in de laatste levensfase wordt meestal als erg bijzonder ervaren door gasten en naasten. Er hoeft even niets gezegd te worden, de muziek spreekt voor zich.

Naast de individuele muziektherapie is er sinds kort ook de mogelijkheid voor de gasten om te kunnen genieten van meerstemmige zang rond het bed.

De Bedside Singers zingen voor mensen in de laatste levensfase. Ze zitten rond het bed en zingen zacht, rustig en met compassie. Ze nodigen de gasten uit om te ontspannen en toe te laten wat er komt. Emoties zijn welkom en ze vinden het niet erg als iemand in slaap valt. Ze komen zachtjes binnen en nemen hun eigen krukjes mee. Zo hoeven er geen stoelen verplaatst te worden en vult de stilte zich met gezang.

Wat wordt er gezongen?

De Bedsingers kiezen hun liedjes zorgvuldig uit. Deze komen uit allerlei landen en tradities en spreken een universeel gevoel van geborgenheid aan, zoals bij een wiegeliedje. Ze hebben een eenvoudige melodie en driestemmige harmonie en door ze te

herhalen kan de gast meer en meer ontspannen.

Op dit moment repeteren ze om de week een avond in het hospice. De bedoeling is dat ze regelmatig op een vrijdagmiddag met een aantal zangers uit de groep zullen zingen voor de gasten in het hospice waar dat mee is afgesproken. De muziektherapeute zal dit zorgvuldig met betrokkenen afstemmen.

De Bedside Singers zingen zonder financi-

ele vergoeding en een bezoek is kosteloos voor de toegezongene. Het zingen aan het bed wordt gezien als een geschenk. Ga voor meer informatie naar bedsidesingers.nl Saskia Hoogendam, muziektherapeute Hospice Dôme (s.hoogendam@hospice-dome.nl), is koorleider van de Bedside Singers Amersfoort.

Wie weet hoor je binnenkort in het hospice zacht gezang over de gang klinken ...

Overzicht opnames

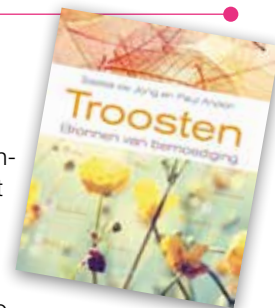
Overzicht opnames 1 januari t/m 30 september 2022

Totaal aantal opgenomen gasten	76 (35 man / 41 vrouw)
Aantal overleden gasten	67 (29 man / 37 vrouw)
Gemiddeld aantal opnamedagen	21,6
Bezettingspercentage	70,2%

We zien in het derde kwartaal een hoger bezettingspercentage (74.5%) dan het gemiddelde van de Q1 t/m Q3 (70.2%). In de cijfers is terug te zien dat we vanaf de heropening een aantal maanden vrijwel vol hebben gelegen.

De gasten verbleven, in verhouding tot het landelijk gemiddelde van 24 dagen, relatief kort (Q1 t/m Q3 -2022: gemiddeld 21.6 dagen) bij ons.

Boekentip

Troosten heeft in zijn oorspronkelijke betekenis te maken met saamhorigheid, betrouwbaarheid, trouw. Wie wil troosten, moet betrouwbaar zijn. Dat is heel iets anders dan tranen drogen en bemoedigen. Als je wordt getroffen door groot verdriet, zoek je houvast en steun, en heb je niets aan goedbedoelde adviezen. Aan de hand van citaten, interviews, columns, tips en oefeningen geeft dit boek steun bij intense verlieservaringen. Daarnaast geeft het ook inzicht aan degenen die anderen bij een groot verdriet willen steunen. De zeven hoofdstukken volgen de lijn van het rouwproces: van *voelen* en *worstelen*, via tussenstappen als *uiten*, *nabij zijn* en *geven* naar *aanvaarden* en *gedenken*. Saskia de Jong is theologe en uitgever van diverse bladen. Paul Anzion is neerlandicus, tekstschrijver en schrijfcoach.

Saskia Hoogendam

Mijn naam is Saskia Hoogendam, sinds 2009 werk ik als muziektherapeut in hospice Dôme. Vaak vragen mensen mij wat ik nu precies doe als muziektherapeut in het hospice. 'Zing je dan liedjes? En speel je gitaar?...ja, muziek is mooi he?'

En dat is het zeker ... en ik zing liederen ... en speel ook gitaar maar het is zoveel meer dan dat. Het gaat voorbij aan woorden, woorden die er soms niet meer zijn in de laatste fase. Elke gast is verschillend en het is een voortdurend aftasten en afstemmen om aan te sluiten. Muziek is echt een prachtig middel om in te kunnen zetten voor de gasten en hun naasten.

Naast mijn vaste dag in Dôme werk ik – ook als muziektherapeute – bij De Hoogstraat Revalidatie in Utrecht, nu al bijna 25 jaar. De twee werkplekken zijn erg verschillend, in Dôme is de omgeving heel rustig en in De Hoogstraat super dynamisch. Beide werkplekken houden elkaar daarom ook in balans.

Naast muziek maken en zingen hou ik van wandelen in de natuur en probeer ik regelmatig te mediteren om in de drukte van het bestaan ook de rust te kunnen vasthouden. Ik prijs me echt gelukkig dat ik dit mooie werk mag doen, wat een bijzondere plek om met muziek iets te kunnen bijdragen!

Giften

Wat doet 'Vrienden' met uw giften?

In de vorige nieuwsbrief hebben we u een toelichting gegeven op het doel en beleid van de Stichting Vrienden van het hospice.

Zie daarvoor ook hospice-dome.nl/hospice-dome/publicaties.

Één van de domeinen waar de stichting zich op richt, is 'comfortabel verblijf' van haar gasten. En dat is waar het hospice het afgelopen jaar vooral mee bezig is geweest. In de periode begin mei / begin juli heeft het hospice een metamorfose ondergaan. Er is grondig verbouwd en er heeft een vernieuwing van de inrichting plaatsgevonden. Op zo'n manier dat het hospice er na achttien jaar weer achttien jaar tegenaan kan. Naast de restyling van het gebouw zelf konden we ook zorgen voor een nieuwe tillift, tuininrichting, tuinmeubilair en relaxstoelen. Zo'n verbouwing vraagt natuurlijk een enorme investering. En wat is het mooi om te zien dat de Stichting

Vrienden daar zo'n belangrijke bijdrage aan heeft kunnen leveren. Zonder de stichting en haar donateurs hadden we dit niet kunnen doen. Die zijn we om die reden ontzettend dankbaar voor hun gift(en) al die jaren aan onze stichting.

In de gehele zorg staan de tarieven onder druk en stijgen de kosten door. Dat zal nu en in de toekomst ook voor het hospice zo zijn. Willen wij naast de basiszorg ook de extra's voor onze gasten kunnen blijven bekostigen, zodat het voor hen het verblijf is dat zij zich wensen, dan blijft de bijdrage van de Vriendenstichting heel hard nodig.

Wij hopen op u te mogen blijven rekenen! Uw gift wordt goed besteed! Dank daarvoor!

Bas den Heijer

Penningmeester Stichting Vrienden van Dôme

Hospice Dôme

Appelweg 49,
3818 NN Amersfoort
(033) 460 19 60
info@hospicedome.nl
www.hospicedome.nl

STICHTING VRIENDEN VAN DÔME

Stichting Vrienden van Dôme (5 bestuursleden) verwerft fondsen ter ondersteuning van het werk van Stichting Dôme Exploitatie

GIFTEN

Hospice Dôme is voor een deel afhankelijk van giften van derden

Donaties zijn welkom op rek.nr. NL89 RABO 0123 023 068 t.n.v. Stichting Vrienden van Dôme te Amersfoort

KOEPSEL VAN ZORG

Hospice Dôme biedt jaarlijks aan gemiddeld 80 gasten 24 uur per dag deskundige zorg en onderdak in de laatste fase van hun leven. Dit vindt plaats in een omgeving die tegemoetkomt aan de thuissituatie waarin ook de naasten van harte welkom zijn

MEDEWERKERS

Met het complete team van 25 betaalde medewerkers en 47 vrijwilligers verlenen we, met ondersteuning van de hospicearts en de achterwachters, 24/7 de zorg aan onze gasten

Het team staat onder leiding van een Directeur-bestuurder

RAAD VAN TOEZICHT

De Raad van Toezicht, bestaande uit 5 leden, houdt toezicht

VORMGEVING

Martijn Ubink / grafiets.nl